

Suositus 50/2021/Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta D 2022

Aikaisempi asiakirjanumero A 1848/UVU
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
yhteispohjoismaista sähköistä tunnistautumisjärjestelmää (e-ID)

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo suosituksen 50/2021, Yhteispohjoismainen sähköinen tunnistautumisjärjestelmä (e-ID), neuvoston osalta *loppuun käsitellyksi*.

Tausta

Suosituksen sanamuoto on seuraava:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne integroivat kansalliset sähköiset tunnistautumisjärjestelmänsä (e-ID) yhteensopiviksi tietoturvallisesti ja kustannustehokkaasti pääministerien 2030-vision mukaisesti kansalaisten vapaan liikkumisen edistämiseksi ja rajaesteiden purkamiseksi.

Pohjoismaiden hallitusten ilmoitus

Toimiva, turvallinen ja kustannustehokas eID-järjestelmä, joka on sekä teknisesti että juridisesti integroitavissa Pohjoismaissa ja Baltian maissa, edistää yhteistyötä ja liikkuvuutta Pohjoismaissa. Tämä vie merkittäväällä tavalla eteenpäin visiota Pohjolasta maailman integroituneimpana alueena.

Kullakin maalla on kansallinen vastuu kunnollisista eID-ratkaisuista, joita kansalaiset voivat käyttää sekä kotimaisissa että rajat ylittävissä palveluissa. Pohjoismaiden ja Baltian maiden eID-yhteistyön (NOBID) onnistuminen edellyttää selkeää poliittista tahtotilaa, niin kuin Pohjoismaiden neuvoston julkilausumassa todetaan.

Henkilökohtaisten digitaalisten palvelujen tarjoaminen ihmisille edellyttää sähköistä tunnistautumista. Jotta tällaisia palveluja voitaisiin tarjota yli maanrajojen, on myös tunnistautumisen toimittava yli rajojen.

eID:n käyttö on yleistä Pohjoismaissa ja Baltian maissa (noin 90 % useissa maissa). Digitalisaatioministerineuvoston (MR-DIGITAL) käynnistämä NOBID-hanke pyrkii tähän hyödyntämällä luottamuspalvelujen yhteistä eurooppalaista viitekehystä (eIDAS).

NOBIDissa tilanne on se, että kaikilla alueen mailla Islantia lukuun ottamatta on tarvittava tekninen infrastruktuuri rajat ylittävien tunnistautumisten välittämiseen (eIDAS-solmupisteet).

Kaikissa maissa Suomea ja Islantia lukuun ottamatta prosessi on käynnissä tai ne ovat jo notifioineet eIDAS-asetuksen mukaiset eID-tunnistusvälineet. Kumpikin maa aikoo kuitenkin ratkaista asian: Suomi arvioi asian olevan kunnossa vuonna 2023. Islannin on tarkoitus käynnistää rajat ylittävän eID-tunnistusvälineen prosessi vuonna 2022, mutta se on samaan aikaan priorisoinut investointeja paikalliseen eID-infrastruktuuriin. Nykyään yli 90 % Islannin väestöstä käyttää hyväksytyä sähköistä allekirjoitusta (eIDASin mukainen QES). Tämän pohjalta Islanti kykenee lisäämään investointeja ja voimavaroja rajat ylittävään integraatioon kahden seuraavan vuoden aikana.

Pohjoismaiden hallitukset katsovat suosituksen näin ollen toteutuneeksi.

Valiokunnan näkemykset

Selonteko antaa hyvän kuvan Pohjoismaiden tämänhetkisestä tilanteesta. Vastauksessa todetaan, ettei kaikilla Pohjoismailla ole tarvittavaa teknistä infrastruktuuria rajat ylittävien kirjautumisten välittämiseen (eIDAS-solmupisteet) tai eIDASin mukaisia eID-tunnistusvälineitä.

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta aikoo seurata säännöllisesti näiden maiden edistymistä rajat ylittävien kirjautumisten täytäntöönpanossa. Sen jälkeen Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta aikoo aktiivisesti kehottaa Pohjoismaita varmistamaan eIDAS-asetuksen mukaisen kirjautumismahdollisuuden kaikkien Pohjoismaiden viranomaisten palveluihin samalla lailla kuin maiden omien viranomaisten palveluihin.

Valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto katsoo asian omalta osaltaan loppuun käsitellyksi.

Ahvenanmaalla 29. kesäkuuta 2022

Anders Eriksson (ÅF)
Kjell-Arne Ottosson (KD)
Per Olav Tyldum (Sp)
Orla Hav (S)
Karianne B. Bråthen (A)

Anna Vikström (S)
Liv Kari Eskeland (H)
Orri Páll Jóhannsson (VG)
Freddy André Øvstegård (SV)
Tor André Johnsen (FrP)